

Kommunstyrelsen
YttrandeHandläggare:
Kerstin GauffinRegeringskansliet, näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
nisrin.khedr@regeringskansliet.se
Dnr N2021/02166

Yttrande över Remiss Vägen mot fossiloberoende jordbruk, SOU 2021:67

Uppsala kommun har beretts möjlighet att yttra sig över en remiss från Näringsdepartementet, om Vägen mot fossiloberoende jordbruk, SOU 2021:67. Regeringen beslutade den 13 februari 2020 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder och styrmedel för att stödja en utveckling mot ett fossiloberoende jordbruk (direktiv 2020:16).

Syftet med utredningen är att ta fram förslag som bidrar till målet om en konkurrenskraftig livsmedelskedja samt klimatmålen, liksom en förbättrad drivmedels- och livsmedelsberedskap. I framtagandet av utredningen har samråd tillsammans med ett flertal utredningar, myndigheter, branschorganisationer och företag genomförts.

Utgångspunkten i Uppsala kommuns synpunkter i betänkandet behandlar områden som berör Uppsala kommun och dess invånare och särskilt jordbruksföretagen i Uppsala kommun. Utlåtandet är relevant för Uppsala kommuns mål för hållbar utveckling, näringslivsutveckling och landsbygdsutveckling samt revideringen av kommunens Översiktsplan 2016. Uppsala kommun lämnar synpunkter på betänkandet utifrån dessa perspektiv.

Uppsala kommuns synpunkter

Likt det nationella målet för klimatet har Uppsala kommun en ambition om att bli fossilfritt och förnybart redan år 2030 och klimatpositiva till år 2050. Utöver detta strävar Uppsala kommun att bidra till målen i den regionala utvecklingsstrategin som säger att Uppsala län med sina goda odlingsförutsättningar ska öka produktionsvärdet och produktionen från jordbruket och trädgårdsektorn. Även om jordbruket bidrar med klimatnyttor så som kolinlagring i åker- och betesmark, bidrar det även med negativ klimatpåverkan. Mot bakgrund av detta är denna utredning efterlängtd och viktig, för att kommunen ska kunna vara med och bidra till att nå målen.

Uppsala kommun instämmer med utredningens ansats om vilka de främsta faktorerna är som begränsar jordbrukets omställning. Det finns ingen ovilja från jordbruket att

ställa om, däremot saknas i dag utrymmet att genomföra omställningen, bland annat genom låg lönsamhet och svag konkurrenskraft.

Utredningens förslag och rekommendationer kan möjliggöra stärkt konkurrenskraft och ökad lönsamhet och samtidigt bidra till att tidigare nämnda mål kan nås. Uppsala kommun vill dock särskilt poängtera att dessa åtgärder inte kan bedömas separat utan är beroende av varandra, vilket också nämns i betänkandet. Ett exempel på detta är förslaget om att fasa ut återbetalningen av dieselskatten, som inte kan genomföras utan att en kompensationsåtgärd införs eftersom jordbruket är beroende av ekonomiska lättnader för att kunna uppnå nämnda mål.

Uppsala kommun delar utredningens förslag och rekommendationer men önskar ett klargörande kring vilka åtgärder som bör vidtas för att realisera självkörande maskiner, vilka är en central del av lösningen för att jordbruket ska kunna bli fossiloberoende och bidra till nämnda mål. I Uppsala kommun ser vi ett stort intresse för teknikutveckling, från såväl livsmedelsproducenter som teknikföretag, vilket kan bidra till en omställning av jordbruket men som i dagsläget begränsas av existerande lagstiftning.

Uppsala kommun ser det också som önskvärt att skapa åtgärdsförslag för en robust och tillförlitlig energiförsörjning, som i sin tur kan säkerställa realiseringen av autonoma fordon och framställning av vätgas. Därför bör investeringar i förnybar el premieras i förslagen, liksom att nationella investeringar i fossiloberoende elförsörjning bör prioriteras i budgetfinansieringen.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling

Ordförande

Lars Niska

Sekreterare